Dosar nr.2-25165455-05-2a-29042026

Prima instanță: Judecătoria Cahul sediul Central
Judecător: Mihail Buşuleac

CURTEA DE APEL SUD

D E C I Z I E
în numele Legii

24 iulie 2026 municipiul Cahul

Completul de judecată al Curţii de Apel Sud, sediul Cahul
în componenţa:
preşedintele şedinţei de judecată: Evgheni Bancov
judecătorii: Inga Gorlenco, Andrei Scripcenco

judecând în lipsa părților, în ordine de apel, cererea de apel depusă de pârâtul Apostolov Vasili împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 06 martie 2026, emisă în procedură scrisă, la cererea cu valoare redusă, depusă de A.E.Î. „Columna Manta" către Apostolova Elena, Mocanu Grigore, Apostolov Vasili și Apostolov Afanasi cu privire la încasarea datoriei,-

C O N S T A T Ă :

În fapt:

La 27 noiembrie 2025, reclamantul A.E.Î. „Columna Manta", prin intermediul avocatului Munteanu Sergiu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva pârâților Apostolova Elena, Mocanu Grigore, Apostolov Vasili și Apostolov Afanasi, prin care pretinde: încasarea în mod solidar a sumei de 33 609,12 lei, compusă din 30 000 lei – suma împrumutului, 2 941,68 lei – dobândă contractuală, 667,44 lei – penalitate, 3 000 lei – onorariul avocatului, precum și cheltuieli de judecată compusă din taxa de stat în mărime de 1 394,36 lei și taxa de timbru de 200 lei.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 29 decembrie 2016, între A.E.Î. „Columna Manta" și Apostolova Elena a fost încheiat contractul de împrumut nr.CMA.01.001589.01, în temeiul căruia aceasta a primit suma de 75 000 lei, cu o dobândă anuală de 20% și termen final de rambursare stabilit pentru 29 decembrie 2026. Primirea sumei a fost confirmată prin dispoziția de plată din aceeași dată. Potrivit clauzei de fidejusiune prevăzute la pct.3.1 din contract, executarea obligațiilor de rambursare a împrumutului, inclusiv plata dobânzilor, penalităților și a altor cheltuieli aferente, este garantată în mod solidar de fidejusorii Mocanu Grigore, Apostolov Vasili și Apostolov Afanasi. Menționează că, până la depunerea cererii de chemare în judecată, debitoarea nu a respectat graficul de rambursare stabilit contractual, acumulând în mod repetat restanțe. Atât aceasta, cât și fidejusorii au fost informați în repetate rânduri, telefonic și în scris, însă fără rezultat. Ulterior, la 05 noiembrie 2025, reclamanta a transmis pârâților o notificare privind necesitatea executării anticipate a obligațiilor contractuale, acordând un termen de achitare până la 15 noiembrie 2025. Notificările au fost recepționate de Apostolova Elena la 07

noiembrie 2025, de Mocanu Grigore la 06 noiembrie 2025, de Apostolov Vasili la 07 noiembrie 2025 și de Apostolov Afanasi la 06 noiembrie 2025, însă niciunul dintre aceștia nu a dat curs solicitării de plată.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediu Central, din 27 noiembrie 2025, cererea de chemare în judecată depusă de A.E.Î. „Columna Manta" către Apostolova Elena, Mocanu Grigore, Apostolov Vasili și Apostolov Afanasi privind încasarea datoriei, a fost acceptată în procedura cererilor cu valoare redusă și s-a comunicat părților că instanța va soluționa prezentul litigiu și va adopta dispozitivul hotărârii în lipsa acestora.

Soluția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 06 martie 2026, a fost admisă acțiunea la cererea de chemare în judecată înaintată de A.E.Î. „Columna Manta" către Apostolova Elena, Mocanu Grigore, Apostolov Vasili și Apostolov Afanasi privind încasarea datoriei. A fost încasat în mod solidar de la Apostolova Elena, Mocanu Grigore, Apostolov Vasili și Apostolov Afanasi în beneficiul A.E.Î. „Columna Manta" suma în cuantum de 33609,12 lei, suma de 3000 lei cu titlu de asistență juridică, suma de 1394,36 lei cu titlu de taxa de stat și suma de 200 lei cu titlu de taxă de timbru, în total 38 203,48 lei.

Solicitarea și argumentele cererii de apel:

La 06 aprilie 2026, *pârâtul Apostolov Vasili* a depus *cererea de apel* împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 06 martie 2026, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond, și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii depuse de A.E.Î. „Columna Manta".

Prin încheierea Curții de Apel Sud, sediul Central, din 07 mai 2026, a fost respinsă cererea depusă de apelantul Apostolov Vasili privind scutirea de la plata taxei de timbru la depunerea cererii de apel și nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Apostolov Vasili împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 06 martie 2026, cu comunicarea apelantului Apostolov Vasili despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 328,14 lei și a taxei de timbru în mărime de 200 lei, cât și prezentarea cererii de apel în care să fie indicate motivele de fapt şi de drept pe care se întemeiază aceasta, în decurs de 10 (zece) zile de la recepționarea prezentei încheieri.

La data de 02 iunie 2026 a fost înregistrată *cererea de apel motivată* depusă de pârâtul Apostolov Vasilii cu anexarea dovezii achitării taxei de stat în mărime de 328,14 lei și a taxei de timbru în mărime de 200 lei, potrivit căreia se pretinde: casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 06 martie 2026 şi emiterea altei hotărâri prin care să fie respinsă acțiunea depusă de A.E.Î. „Columna Manta" către Apostolova Elena, Mocanu Grigore, Apostolov Vasilii şi Apostolov Afanasi privind încasarea datoriei, cu transmiterea cauzei la rejudecare cu participarea părților. Subsidiar, să pronunțe o nouă hotărâre, prin care acțiunea A.E.Î. „Columna Manta" să fie respinsă față de Apostolov Vasili, ca neîntemeiată, reducerea sumei adjudecată și să ajusteze corespunzător cheltuielile de judecată.

În argumentarea cererii de apel sunt invocate următoarele motive, precum că hotărârea atacată este rezultatul unei aprecieri incomplete a probelor şi al unei aplicări formale a normelor de drept material şi procesual. Instanța de fond a admis integral pretențiile reclamantei, însă nu a examinat în mod concludent şi individualizat situația juridică a apelantului Apostolov Vasili, limitele exacte ale angajamentului asumat şi întinderea reală a obligației pretinse. Data scadentă finală de achitare a sumei datorate este 29 decembrie 2026. Menționează că tot la A.E.I.

„Columna Manta” a accesat şi el împrumutul. După ce a primit o cerere de achitare înainte de termen, pe numele soției și una pe numele său a fost la A.E.Î. „Columna Manta” să verifică cum au fost repartizate sumele achitate de către Apostolov Elena şi sumele achitate de Apostolov Vasili. A observat că nu corespunde însă de la aceste achitări şi se calculează dobânzile şi alte cheltuieli, a văzut că nu au fost repartizate conform ordinelor de plată de la bancă sumele nu corespund. A informat A.E.Î. „Columna Manta”, că are dificultăți financiare cauzate de secetă și că are nevoie de termenul stabilit în contract pentru că reținerea este din cauza calamităților naturale care nu a depins de dânsul, nu s-a eschivat cum a avut bani a achitat câte o sumă. În conformitate cu art.118 alin.(1) şi art.130 din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă, iar instanța apreciază probele în ansamblu, potrivit convingerii formate în urma cercetării multiaspectuale, complete şi nemijlocite. În prezenta cauză, reclamanta s-a sprijinit preponderent pe contractul de împrumut, pe certificatul de creanță şi pe propriile calcule, fără ca instanța să verifice riguros dacă acestea confirmă, fără dubiu rezonabil, întinderea pretențiilor față de apelant. La cerere nu sunt anexate bonurile de plată care să ateste achitarea sumelor ratelor pentru ca instanța să se poată convinge că anume această sumă a datoriei a rămas de achitat. Astfel, nu se probează faptele invocate anexa la cerere a repartizării doar indică cum au fost repartizați bani, dar nu se arată depunătorul. Or, în ordinele de plată la destinația plății era indicat care credit se achită. Gestionarea efectuată a avut un caracter unilateral care îi cauzează prejudicii. Certificatul de creanță şi calculul unilateral prezentat de creditor nu pot substitui obligația de a proba temeinic exigibilitatea fiecărui component al sumei solicitate. Din hotărâre rezultă că s-au încasat concomitent suma principală, dobânda contractuală, penalitatea şi cheltuielile de asistență juridică, însă instanța nu a motivat suficient de ce aceste sume sunt certe, lichide şi exigibile în raport cu apelantul, nici de ce cuantumul lor este pe deplin justificat. În mod special, penalitatea şi cheltuielile de asistență juridică trebuiau supuse unui control mai strict de proporționalitate, necesitate şi justificare reală, acțiunea fiind depusă în procedură scrisă. Nu este clar cum a fost stabilită nu este argumentată. Simplul fapt al indicării articolelor într-un înscris al reclamantului nu echivalează cu demonstrarea caracterului lor rezonabil şi inevitabil în sensul dispozițiilor Codului de procedură civilă. Instanța de fond a reținut răspunderea solidară a apelantului în temeiul clauzelor contractuale, însă nu a analizat suficient dacă notificarea de exigibilitate anticipată a fost efectiv valabilă, completă şi opozabilă apelantului, precum şi dacă s-a dovedit în mod deplin momentul de la care întreaga datorie a devenit scadentă față de acesta. În procedura cererilor cu valoare redusă, deși examinarea este scrisă, instanța rămâne obligată să asigure plenitudinea dreptului la apărare şi să motiveze riguros soluția. Or, motivarea hotărârii nu răspunde pe deplin obiecțiilor care ar fi putut fi ridicate cu privire la natura exactă a obligației apelantului, la întinderea răspunderii şi la fundamentul juridic al fiecărei sume încasate. Raportul juridic derivat din contractul de împrumut trebuie interpretat în mod strict, în limitele clauzelor asumate de părți și ale probelor administrate. Dacă apelantul a avut calitatea de fidejusor sau garant, răspunderea sa nu poate fi extinsă dincolo de conținutul exact al obligației garantate. Instanța de fond a valorificat exclusiv clauza de solidaritate, fără a explica de ce această clauză produce, în cauză, efectul unei răspunderi integrale fără o verificare suplimentară a condițiilor de activare a garanției şi a modalității de calcul a pretenției. În plus, chiar şi în ipoteza existenței unei obligații solidare, creditorul era ținut să dovedească fără echivoc cuantumul datoriei și corectitudinea accesoriilor invocate. Or, hotărârea nu stabileşte în mod satisfăcător de ce s-a ajuns la suma totală de 33 609,12 lei, din care 30 000 lei principal, 2 941,68 lei dobândă și 667,44 lei penalitate, precum şi de ce toate aceste componente au fost puse

integral în sarcina apelantului. În raport cu cele expuse, hotărârea atacată este neîntemeiată în partea în care îl obligă pe apelantul Apostolov Vasili la plata în solidar a sumelor adjudecate. Se impune casarea acesteia, cel puțin în partea ce îl privește personal pe apelant şi adoptarea unei noi hotărâri prin care pretențiile reclamantului să fie respinse față de dânsul, transmiterea la rejudecare, să fie diminuată suma încasată şi excluse ori reduse cheltuielile de asistență juridică care nu au fost dovedite suficient. În drept își întemeiază pretențiile pe prevederile: art.2, art.5, art.10, art.11, art.12 din Legea nr.202 din 12.07.2013 privind contractele de credit pentru consumatori; art.7 lit.a), art.9 Legea nr.105 din 13.03.2003 de protecție a consumatorilor; art.10, art.1077 alin.(1) pct.3) pct.6), art.1979 alin.(1) din Codul civil al Republicii Moldova, art.11), art.118, art.357, art.360; art.362 alin.(3); art.364, art.365, art.385 lit.c), e); art.386 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova.

La data de 10 iulie 2026 a fost înregistrată *cererea de completare a apelului motivat*, potrivit căruia se indică că, la 02 iunie 2026 a fost depusă cerere de apel motivată, iar pentru a proba motivele invocate anexează prin prezenta cerere actele confirmative ale ordinelor de plată, ordin de încasare a sumelor de bani achitate de Apostolova Elena în baza contractului nr.CMA 01.001589.01 din 29.12.2016, conform bonurilor de plată în total se primește că a fost achitată suma de 262 260 lei, deși conform contractului de împrumut nr.CMA 01.001589.0l din 29.12.2016 a împrumutat suma de 75 000 lei până la data de 29 decembrie 2026, conform graficului urma să achite cu tot cu dobânzi suma de 158 730 lei, însă din care motiv că nu au fost corespunzător incluse sumele conform achitării de facto care nu corespunde cu sumele achitate şi nu au fost incluse la plată astfel, încât la urmă a mai rămas şi datoare cu suma de suma totală de 33 609,12 lei. Bonurile de plată se păstrau de Apostolova Elena şi la momentul depunerii cererii de apel nu le avea.

Termenul de declarare a apelului:

Din actele cauzei se constată că, hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central, a fost pronunțată public la data de 06 martie 2026. Legalitatea și temeinicia hotărârii instanței de fond, este contestată cu apel nemotivat la 06 aprilie 2026 de către pârâtul Apostolov Vasili, ulterior la data de 02 iunie 2026 a fost înregistrat și apelul motivat, iar la data de 10 iulie 2026 și cererea de completare a apelului motivat.

Conform art.276^4 alin.(3), (4) Cod de procedură civilă, *hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod*.

Având în vedere că normele speciale care prevăd examinarea cauzei în procedura cererilor cu valoare redusă nu reglementează expres data de la care curge termenul pentru exercitarea căii de atac apelul, Completul de judecată, interpretând în ansamblul normele citate mai sus și în acord cu prevederile art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, *conform căreia, termenul de declarare a apelului este de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel,* consideră că calea de atac apel necesită a fi exercitată de partea la proces în termenul de 30 zile de la comunicarea hotărârii judecătorești. Astfel, la data de 19 martie 2026 în adresa participanților a fost expediat dispozitivul hotărârii contestate și recepționată de apelantul Apostolov Vasili la data de 31 martie 2026 (f.d.61, 64). Prin urmare, se constată că apelul este depus în termen.

Procedura de citare a părților a fost legal executată:

Conform art.276^2 alin.(1) Cod de procedură civilă, *dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă*.

Procedura de examinare a cererilor cu valoare redusă, este reglementată de articolul 276^3 alin.(3) Cod de procedură civilă, conform căruia stabilește că, *în termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanței judecătoreşti şi reclamantului o referință, precum şi copii de pe înscrisurile necesare. Pârâtul poate depune o cerere reconvențională în condițiile art. 172 şi 173 doar dacă valoarea acțiunii reconvenționale nu depăşeşte valoarea admisibilă şi condițiile legale de exercitare a cererii inițiale cu valoare redusă*.

Iar, art. 276^4 alin.(5) Cod de procedură civilă prevede că, *instanța de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile art.276^3 fiind aplicabile corespunzător*.

Pornind din prevederile legii citate, cererea de apel s-a examinat fără participarea părților, însă cu înștiințarea acestora despre data și ora judecării cererii de apel în procedură scrisă, propunându-le intimaților de a prezenta referința la cererea de apel depusă.

Astfel, la data de 29 iunie 2026 a fost înregistrată *referinţă la cererea de apel* depusă de intimatul A.E.Î. „Columna Manta", prin intermediul avocatului Munteanu Sergiu, potrivit căreia se solicită respingerea apelului cu menținerea hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 06 martie 2026 ca fiind legală şi întemeiată.

În argumentarea referinței sunt invocate următoarele motive precum că, contrar celor susținute de apelant, instanța de fond a stabilit în mod complet şi obiectiv toate împrejurările relevante pentru soluționarea litigiului. Din materialele cauzei rezultă fără echivoc că: între A.E.Î. „Columna Manta" şi debitorul principal a fost încheiat contractul de împrumut, suma împrumutată a fost efectiv acordată, apelantul Apostolov Vasili şi-a asumat obligația de fidejusor prin semnarea contractului de fidejusiune: obligațiile contractuale nu au fost executate conform graficului de rambursare; creditorul a declarat exigibilitatea anticipată în condițiile prevăzute de contract şi de lege: debitorii au fost notificați: creanța restantă a fost determinată prin calculul anexat cererii introductive. Aceste împrejurări sunt demonstrate prin înscrisurile aflate la dosar şi au fost analizate de prima instanță în ansamblul lor. Mai mult, apelantul nu prezintă nicio probă nouă care să răstoarne situația de fapt reținută de prima instanţă. În lipsa unor asemenea probe, simpla contestare formală a concluziilor instanței nu poate conduce la modificarea hotărârii atacate. Una dintre criticile dezvoltate în cererea de apel urmărește exonerarea apelantului Apostolov Vasili de răspunderea solidară izvorâtă din contractul de fidejusiune. Aceste susțineri sunt vădit neîntemeiate. Din actele dosarului rezultă că apelantul a semnat personal contractul de împrumut în calitate de fidejusor, asumându-şi în mod expres obligația de a garanta executarea tuturor obligațiilor contractuale ale debitorului principal. Fidejusiunea reprezintă o garanție personală accesorie, însă produce efecte juridice depline odată cu exigibilitatea obligației garantate. În conformitate cu art.1628 Cod civil, fidejusiunea constituie obligația garantului de a răspunde față de creditor pentru executarea obligației asumate de debitor. Totodată, potrivit art.1640 Cod civil, în lipsa unei stipulații contrare, obligația fidejusorului este solidară cu

obligația debitorului principal, creditorul fiind îndreptățit să urmărească executarea creanței direct împotriva fidejusorului, fără a fi obligat să urmărească în prealabil patrimoniul debitorului principal. Prin urmare, simpla existență a raportului juridic dintre creditor şi debitorul principal este suficientă pentru angajarea răspunderii fidejusorului, odată ce obligația principală a devenit exigibilă. Or, apelantul nu contestă semnarea contractului, existența clauzei de fidejusiune, autenticitatea semnăturii, valabilitatea contractului. În asemenea condiții, criticile formulate nu pot conduce la înlăturarea obligației asumate prin propria manifestare de voință. Mai mult, potrivit principiului pacta sunt servanda, consacrat de Codul civil, contractele legal încheiate au putere de lege între părți şi trebuie executate cu bună-credință. Instanța de fond a aplicat în mod corect aceste dispoziții atunci când a reținut răspunderea solidară a apelantului. Un alt argument invocat prin apel constă în susținerea că obligația nu ar fi devenit exigibilă. întrucât termenul final al contractului era stabilit pentru anul 2026. Această critică ignoră atât prevederile contractului, cât şi dispozițiile Codului civil. Potrivit art.864 şi art.1248 Cod civil, în cazul obligațiilor executabile în rate. creditorul este îndreptățit să declare scadența anticipată atunci când debitorul nu execută obligațiile contractuale în condițiile convenite. În speță, instanța de fond a constatat că debitorul principal a înregistrat restanțe repetate, iar această împrejurare rezultă din calculul creanței şi din notificările expediate tuturor debitorilor şi fidejusorilor înainte de intentarea acțiunii. Mai mult, creditorul a acordat un termen suplimentar pentru executare, însă obligațiile nu au fost executate. În consecință. întreaga creanță a devenit exigibilă în condițiile expres prevăzute de lege şi de contract. Apelantul nu contestă existența notificărilor şi nici faptul recepționării acestora. Prin urmare, exigibilitatea anticipată a fost declarată cu respectarea tuturor condițiilor legale. În lumina argumentelor expuse în prezenta referință, se constată că cererea de apel formulată de apelantul Apostolov Vasili este lipsită de temei atât în fapt, cât și în drept. Criticile invocate nu demonstrează existența vreunei erori de fapt sau de drept comise de instanța de fond şi nu sunt de natură să răstoarne constatările acesteia. Apelantul nu a administrat probe noi, nu a prezentat un calcul alternativ al creanței şi nu a combătut în mod efectiv argumentele reținute în hotărârea atacată, limitându-se la reiterarea unor afirmații generale şi la exprimarea dezacordului față de soluția pronunțată. Or, simpla nemulțumire a unei părți față de hotărârea pronunțată nu constituie, prin ea însăși, un motiv de reformare a acesteia. Instanța de fond a examinat cauza în mod complet şi obiectiv a administrat şi apreciat toate probele în conformitate cu dispozițiile Codului de procedură civilă și a aplicat în mod corect normele de drept material incidente raportului juridic litigios. Hotărârea pronunțată este legală, întemeiată şi suficient motivată, fiind rezultatul unei aprecieri complete, obiective şi coroborate a întregului material probator administrat în cauză. Prin urmare, nu există niciun temei legal care să justifice modificarea sau casarea acesteia.

Aprecierea instanței de apel:

Verificând materialele cauzei civile și analizând în ansamblu argumentele şi criticile expuse în cererea de apel, respectând limitele judecării apelului inserate la art.373 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată conchide asupra necesității admiterii apelului declarat de pârâtul Apostolov Vasili, casarea hotărârii primei instanțe, cu restituirea cauzei spre a fi rejudecată în aceiași instanță, dar în alt complet de judecată, din următoarele considerente:

Conform art.276^2-276^4 Cod de procedură civilă, *este stabilită procedura în cazul cererilor cu valoare redusă, situația ce se referă la speță*.

Potrivit art.276[4] alin.(4)-(5) Cod de procedură civilă, *hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod. Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive și irevocabile de la pronunțare. Instanța de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile art.276[3] fiind aplicabile corespunzător*.

În conformitate cu art.373 alin.(1), (2), (5) Cod de procedură civilă, *instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.*

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În conformitate cu prevederile art.239 Cod de procedură civilă, *hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședință de judecată*.

Conform art.385 lit.d) Cod de procedură civilă, *instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze integral hotărârea primei instanțe și să trimită pricina spre rejudecare în primă instanță doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art. 388 alin.(1) lit. d) și i). La solicitarea participanților la proces, instanța de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanță doar o singură dată, în cazul prevăzut la art. 388 alin.(1) lit.b)*.

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, *o motivație şi o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate*.

Completul de judecată menționează că, art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare şi dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

În urma verificării legalității și temeiniciei hotărârii atacate, Completul de judecată constată că, la examinarea prezentei cauze civile, instanța de fond pripit a emis soluția fără înlătura toate viciile existente în prezenta speță.

Din materialele dosarului rezultă că, la data de 29 decembrie 2016, între părți a fost încheiat contractul de împrumut nr.CMA.01.001589.01, prin care A.E.Î. „Columna Manta", în temeiul procesului-verbal al consiliului nr.845 din aceeași dată, a acordat lui Apostolova Elena suma de 75 000 lei, pe un termen de 120 de luni, cu scadența finală stabilită pentru 29 decembrie 2026 (f.d.15-17).

Potrivit art.7 alin.(1), (4) Cod civil (în redacția Legii din 01 martie 2019), *legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condiţiile de constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situaţii juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desfiinţează efectele deja produse ale unei situaţii juridice stinse sau în curs de realizare. În cazul situaţiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi, legea veche va continua să guverneze natura şi întinderea drepturilor şi obligaţiilor părţilor, precum şi orice alte efecte contractuale, dacă legea nouă nu prevede altfel*.

Respectiv, instanța de fond corect a constatat că, raportul juridic obligațional dintre părțile A.E.Î. „Columna Manta" și Apostolova Elena a luat naștere la data de 29 decembrie 2016, odată cu încheierea contractului de împrumut, având în vedere principiul neretroactivității legii civile, se atestă că raportului juridic dedus judecății îi sunt aplicabile prevederile Codului civil în redacția anterioară modificărilor intrate în vigoare la 01 martie 2019.

Potrivit art.666 alin.(1) din Codul civil, *contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice*.

Astfel, conform art.512 alin.(1) din Codul civil, *în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face*.

Potrivit art.513 alin.(1) din Codul civil, *debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă şi diligenţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.*

Conform art.530 din Codul civil, *dacă doi sau mai mulți debitori datorează o prestație în aşa fel încât fiecare este dator să efectueze întreaga prestație, iar creditorul poate pretinde fiecăruia din debitori executarea, atunci debitorii sînt legați solidar*.

Potrivit art.867 alin.(1) din Codul civil, *prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date*.

În corespundere cu prevederile art.871 din Codul civil, *împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobânzi, el are dreptul să restituie împrumutul şi pînă la expirarea termenului. Împrumutatul trebuie să restituie bunuri de calitatea şi în cantitatea bunurilor primite şi nimic mai mult, chiar dacă preturile au crescut ori au scăzut. În cazul în care a împrumutat o sumă de bani, împrumutatul are obligaţia de a restitui suma nominală primită fără a ţine cont de variațiile valorii banilor. Dacă în contractul de împrumut nu este stabilit nici termenul de restituire, nici termenul de preaviz, împrumutul trebuie restituit în decursul a 30 de zile de la data la care împrumutatul a primit cererea de restituire*.

Astfel, A.E.Î. „Columna Manta" a transmis suma de 75 000 lei către Apostolova Elena, fapt confirmat prin ordinul de plată nr.748/776 din 29 decembrie 2016 (f.d.18).

Pct.2.1. și 2.2. al contractului de împrumut nr.CMA.01.001589.01 se atestă că, pentru utilizarea împrumutului, împrumutatul datorează o dobândă anuală de 20%, calculată lunar, începând cu data primirii sumei, având ca bază de calcul un an convențional de 360 de zile.

Conform pct.2.3 și 2.4 din contractul de împrumut, s-a stabilit un comision de 3% din valoarea acestuia, în sumă de 2 250 lei, care putea fi reținut direct din suma acordată.

Pct.2.5. și pct.2.6. prevăd că, achitarea datoriei se efectuează în următoarea ordine: mai întâi dobânda, apoi principalul, iar împrumutatul are obligația de a rambursa integral împrumutul și dobânda aferentă până la data scadenței, conform graficului stabilit, totodată, rata dobânzii putea fi modificată unilateral de către asociație, în funcție de evoluția pieței financiare, cu notificarea prealabilă a împrumutatului, conform pct.2.7.

Pct.2.8. și 2.9., în cazul întârzierii la plată, pentru sumele restante se percep penalități de 0,11% pentru fiecare zi de întârziere, iar în situația nerambursării la termen, datoria se recuperează în ordinea stabilită contractual.

Potrivit art.1146 alin.(1) Cod civil, *prin contract de fidejusiune, o parte (fidejusor) se obligă faţă de cealaltă parte (creditor) să execute integral sau parţial, gratuit sau oneros obligaţia debitorului*.

Potrivit art.1156 Cod civil, *în cazul neexecutării obligaţiei principale, fidejusorul şi debitorul sînt obligaţi solidar în faţa creditorului dacă în contract nu este prevăzut altfel. Părţile pot conveni ca fidejusorul să fie obligat să plătească datoria numai după urmărirea debitorului. În acest caz, fidejusorul trebuie să indice bunurile debitorului şi să avanseze cheltuielile pentru urmărirea acestor bunuri*.

Potrivit pct.3.1, executarea obligațiilor contractuale, inclusiv rambursarea împrumutului, plata dobânzii și a penalităților, a fost garantată în mod solidar de fidejusorii Mocanu Grigore, Apostolov Vasili și Apostolov Afanasi.

De asemenea, contractul cuprinde prevederi referitoare la drepturile și obligațiile părților, răspunderea acestora, precum și alte condiții și dispoziții finale, fiind semnat de toate părțile, inclusiv Apostolov Vasili (f.d.15-17).

Potrivit Certificatului de creanță din 31 octombrie 2025 eliberat de A.E.Î. „Columna Manta”, rezultă că Apostolova Elena nu și-a executat în mod corespunzător obligațiile asumate integral, încălcând graficul de rambursare și acumulând restanțe la împrumut în sumă totală de 33 609,12 lei dintre care suma împrumutului fiind de 30 000 lei, dobânda fiind de 2 941,68 și penalități în sumă de 667,44 lei (f.d.32-44).

Prin somațiile din 05 noiembrie 2025, A.E.Î. „Columna Manta” a solicitat de la Apostolova Elena, Mocanu Grigore, Apostolov Vasili, Apostolov Afanasi achitarea datoriei ce rezultă din Contractul de împrumut nr.CMA.01.001589.01 din 29 decembrie 2016 (f.d.25, 26, 27, 28).

Astfel, la data de 27 noiembrie 2025, A.E.Î. „Columna Manta”, prin intermediul avocatului Munteanu Sergiu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Apostolova Elena, Mocanu Grigore, Apostolov Vasili și Apostolov Afanasi, prin care pretinde: încasarea în mod solidar a sumei de 33 609,12 lei, compusă din 30 000 lei – suma împrumutului, 2 941,68 lei – dobândă contractuală, 667,44 lei – penalitate, 3 000 lei – onorariul avocatului, precum și cheltuieli de judecată compusă din taxa de stat în mărime de 1 394,36 lei și taxa de timbru de 200 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 06 martie 2026, a fost admisă acțiunea la cererea de chemare în judecată înaintată de A.E.Î. „Columna Manta” către Apostolova Elena, Mocanu Grigore, Apostolov Vasili și Apostolov Afanasi privind încasarea datoriei. A fost încasat în mod solidar de la Apostolova Elena, Mocanu Grigore, Apostolov Vasili și Apostolov Afanasi în beneficiul A.E.Î. „Columna Manta” suma în cuantum de 33609,12 lei, suma de 3000 lei cu titlu de asistență juridică, suma de 1394,36 lei cu titlu de taxa de stat și suma de 200 lei cu titlu de taxă de timbru, în total 38 203,48 lei.

Completul de judecată nu poate trece cu vederea acel fapt, că apelantul Apostolov Vasili a anexat la cererea de concretizare a cererii de apel, următoarele acte:

- contractul de împrumut nr.CMA.01.001589.01 din 29.12.2016 încheiat între A.E.Î. „Columna Manta" și Apostolova Elena (f.d.110-112),

- ordinul de plată nr.2 din 19.10.2021 la suma de 100 000 lei, plătitor GȚ „Apostolov Vasilii Vasilievici", iar la rubrica destinația plății: este indicat pentru achitarea creditului conform contractului nr.CMA.01.001589.01, cât și ordinul de plată nr.2 din 16.11.2021 la suma de 71 375 lei, plătitor GȚ „Apostolov Vasilii Vasilievici", iar la rubrica destinația plății: este indicat pentru achitarea creditului conform contractului nr.CMA.01.001589.01 (f.d.113),

- chitanțe eliberate de A.E.Î. „Columna Manta" la dispoziții de încasare de la Apostolova Elena în baza contractului nr.CMA.01.001589.01 cu: nr. 664 la suma de 15 000 lei din 29.09.2023, cu nr. 995 la suma de 6 370 lei din 21.09.2022, cu nr. 2176 la suma de 9 702,74 din 26.12.2019, cu nr. 2178 la suma de 10 534 lei din 26.12.2019, cu nr. 1790 cu nr. 10 281,75 lei din 05.10.2018, cu nr. 1890 la suma de 10 915 lei din 23.10.2018, cu nr. 2292 la suma de 11 291 lei din 18.12.2017, cu nr. 1728 la suma de 11 459 lei din 29.09.2017, cu nr.1 la suma de 2 350 lei, din 29.12.2016 și două bonuri fiscale la sumele a câte 2000 lei din 03.04.2026 și 04.12.2025 (f.d.114, 115).

Actele în cauză, pentru instanța de apel creează incertitudine, la examinarea prezentei cauze civile cu valoare redusă, deoarece reclamantul A.E.Î. „Columna Manta" pretinde încasarea datoriei ce rezultă din contractul de împrumut nr.CMA.01.001589.01 din 29.12.2016 încheiat cu Apostolova Elena, la suma de 75 000 lei, iar ordinele de încasare și chitanțele sus menţionate prezentate la sume diferite, sunt efectuate atât de Apostolova Elena, cât și de GȚ „Apostolov Vasilii Vasilievici", pentru achitarea unuia și același contract de împrumut nr.CMA.01.001589.01.

Or, sumând achitările efectuate potrivit ordinul de plată nr.2 din 19.10.2021 la suma de 100 000 lei, ordinul de plată nr.2 din 16.12.2021 la suma de 71 375 lei, chitanțelor cu: nr. 664 la suma de 15 000 lei, cu nr. 995 la suma de 6370, cu nr. 2176 la suma de 9702,74, cu nr. 2178 la suma de 10 534 lei, cu nr. 1790 cu nr. 10 281,75 lei, cu nr. 1890 la suma de 10 915 lei, cu nr. 2292 la suma de 11291 lei, cu nr. 1728 la suma de 11 459 lei, cu nr.1 la suma de 2350 lei, pentru achitarea contractului de împrumut nr.CMA.01.001589.01 din 29.12.2016, încheiat între A.E.Î. „Columna Manta" cu Apostolova Elena, rezultă o sumă mult mai mare ca acea împrumută, în mărime de 75 000 lei, iar A.E.Î. „Columna Manta", nu a făcut nici o lumină în prezenta cauză civilă.

Astfel, Completul de judecată nu poate trece cu vederea nici faptul că, potrivit art.6 pct.1 CEDO, *orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil. Dreptul la un proces echitabil vizează respectarea principiului egalității armelor, unde fiecare din părți urmează să obțină posibilitatea de a-şi prezenta cauza în condiții egale, care să nu plaseze într-o situație net dezavantajoasă în raport cu adversarul.*

Conform art.26 alin.(1),(4) Cod de procedură civilă, *procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității şi egalității părților în drepturile procedurale. Egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege şi se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente şi adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt şi de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă*.

Art.276[3] alin.(4) Cod de procedură civilă, *dacă din materialele cauzei rezultă că cererea nu poate fi examinată în ordinea stabilită pentru cererile cu valoare redusă, judecătorul, prin încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul,* ***dispune examinarea cauzei în ordine generală.*** *În acest caz, prevederile prezentului capitol sînt inaplicabile.*

În această ordine de idei, faptele relatate generează casarea hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 06 martie 2026, or, menținerea acesteia, în condițiile sus enunțate, ar constitui o încălcare gravă inclusiv a drepturilor lui Apostolov Vasili, care sunt garantate şi de Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, precum şi îngrădirea accesului la justiție.

Egalitatea armelor implică obligația ca fiecăreia dintre părți să i se ofere o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza – inclusiv probele – în condiții care să nu o plaseze într-o situație de net dezavantaj față de partea adversă (Regner împotriva Republicii Cehe (MC), pct. 146; Dombo Beheer B.V. împotriva Țărilor de Jos, pct. 33).

Acest principiu, care acoperă dreptul procedural în ansamblu al statelor contractante, se aplică, de asemenea, și în domeniul particular al comunicării și notificării actelor judiciare către părți, chiar dacă art. 6 § 1 nu poate fi interpretat ca prescriind o anumită formă de comunicare sau notificare (Avotiņš împotriva Letoniei (MC), pct. 119).

Din considerentele menţionate, ținând cont că eroarea judiciară generată de soluționarea pripită a cauzei în prima instanţă, în procedura scrisă, la cererea cu valoare redusă, nu poate fi corectată de către instanţa de apel, Completul de judecată conclude asupra necesității admiterii apelului, casării integrale a hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 06 martie 2026, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei prima instanţă, la examinarea cauzei, urmează să țină cont de actele prezentate de Apostolov Vasili, de cele relatate în prezenta decizie și să adopte o hotărâre temeinică și legală.

Conducându-se de prevederile art.276[3]-276[4], art.385 lit.d) și art.390 Cod de procedură civilă, Completul de judecată,-

D E C I D E :

Se admite apelul declarat de pârâtul Apostolov Vasili.

Se casează hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 06 martie 2026, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de A.E.Î. „Columna Manta” către Apostolova Elena, Mocanu Grigore, Apostolov Vasili și Apostolov Afanasi cu privire la încasarea datoriei, cu restituirea cauzei spre rejudecare în fond în aceiași instanță, dar în alt complet de judecată.

Decizia este definitivă și irevocabilă de la pronunțare.

Președintele completului, judecător **Evgheni Bancov**

Judecătorii **Inga Gorlenco**

Andrei Scripcenco